

Osázená plocha vinice

V současné době nabývá na významu pojem „Osázená plocha vinice“, se kterým se lze setkat nejen při podávání „Jednotné žádosti“, „Žádosti o podporu na restrukturalizaci a přeměnu vinic“ včetně „Oznámení o realizaci opatření“, ale i při podávání žádosti o přidělení „Povolení pro novou, či opětovnou výsadbu“ a následného posouzení jeho využití.

ÚKZÚZ – ODDĚLENÍ REGISTRU VINIC
ING. ROSTISLAV GRUNA – VEDOUcí ODDĚLENÍ
FOTO: PETR HÝNEK

Úvodem je nutné předestřít, že registrací vinic, včetně výměry, a vedením registru vinic dle zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství) v platném znění, se zabývá Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský a to konkrétně Oddělení registru vinic (dále jen „ÚKZÚZ“). Registr vinic je základním pilířem také při podávání a vyhodnocování žádostí o finanční podpory týkající se pozemku s vinicí a provozoven k výrobě produktů z hroznů.

Cílem příspěvku je osvětlit plochu vinice, která je různě plošně vedena:

1. v katastru nemovitostí,
2. v registru půdy LPIS pro účely „Jednotné žádosti“,
3. v registru půdy LPIS pro podávání „Žádosti o podporu na restrukturalizaci a přeměnu vinic“ včetně „Oznámení o realizaci opatření“,
4. v registru vinic, mj. pro podávání žádosti o udělení povolení k výsadbě a následnému vyhodnocení využití.

1. Vinice v katastru nemovitostí

Vinice je obecně pozemek, mj. s parcelním číslem, výměrou a je veden na listu vlastnictví. Evidence je vedena v katastru nemovitostí u příslušného katastrálního úřadu.

Pojmy jsou vymezeny v § 2 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon) v aktuálním znění, a to např.:

- odst. a) **pozemkem** je část zemského povrchu oddělená od sousedních částí hranicí územní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí stanovenou regulačním plánem, územním rozhodnutím nebo územním souhlasem, hranicí jiného práva podle § 19, hranicí rozsahu zástavního práva, hranicí rozsahu práva stavby, hranicí druhů pozemků, popřípadě rozhraním způsobu využití pozemků,
- odst. b) **parcelou** je pozemek, který je geometricky a polohově určen, zobrazen v katastrální mapě a označen parcelním číslem,

- odst. d) **pozemkovou parcelou** je pozemek, který není stavební parcelou,
- odst. g) **výměrou parcely** je vyjádření plošného obsahu průmětu pozemku do zobrazovací roviny v plošných metrických jednotkách; velikost výměry vyplývá z geometrického určení pozemku a zaočkrouhuje se na **celé čtvereční metry**; výměra parcely je evidována s přesností danou metodami, kterými byla zjištěna, přičemž jejím zpřesněním nejsou dotčena práva k pozemku.

V § 3 odst. 2 katastrálního zákona se Pozemky člení podle druhů na ornou půdu, chmelnice, **vinice**, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty, lesní pozemky, vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří a ostatní plochy. Orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty jsou zemědělskými pozemky.

Pozemky, s vybranými údaji, vedené v katastru nemovitostí jsou podkladem pro evidenci vinic vedených v registru vinic.

2. Vinice v registru půdy LPIS pro účely „Jednotné žádosti“

Uživatel evidovaný v Portálu farmáře má plochu vinice v LPIS (zkratka pro Land parcel identification system) uvedenou u příslušného dílu půdního bloku (dále také „DPB“) v záložce s názvem „Základní“. Dá se také jednoduše uvést, že je to uzavřené ohraničené území s pozemky, na nichž je **porost vinice včetně manipulačních prostor**.

V případě podávání „Jednotné žádosti“ je za vinici považován díl půdního bloku vedený v LPIS (geografický informační systém pro evidenci využití zemědělské půdy) s kulturou vinice (V), který je definován v § 3 odst. 6 nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů ve znění nařízení vlády č. 61/2016 Sb. (NV č. 307/2004).

Vinicí se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda s trvalou kulturou, která je

rovnoměrně a souvisle osázena keři révy vinné a opatřena opěrným zařízením, které musí být nainstalováno nejpozději do 2 let od výsadby. Do plochy této zemědělsky obhospodařované půdy se započítává související manipulační prostor, který nesmí přesahovat šířku jednoho meziřadí podél řad po obou stranách vinice v nejvyšší započitatelné šířce 3 metrů, 8 metrů na začátku a na konci řad a tvoří součást cesty, přičemž osázená plocha vinice je stanovena podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího prováděcí pravidla společné organizace trhu s vínem.

Zásadní je zmínka o **manipulačním prostoru** (mj. obraťišť), který nesmí přesahovat šířku jednoho meziřadí podél řad po obou stranách vinice v nejvyšší započitatelné šířce 3 metrů, 8 metrů na začátku a na konci řad a tvoří součást cesty. V rámci „Jednotné žádosti“ se tedy uvádí plocha vinice včetně manipulačního prostoru, což je ve většině případů výměra větší než osázená plocha vinice.

V § 3a odst. 13 písmeno c) zákona č. 252/1997 Sb., zákon o zemědělství, je vinice v rámci dílu půdního bloku definována jak **souvislá plocha půdy**, a potažmo evidovaná v registru vinic podle zákona o vinohradnictví a vinařství.

3. Vinice v registru půdy LPIS pro podávání „Žádosti o podporu na restrukturalizaci a přeměnu vinic“ včetně „Oznámení o realizaci opatření“

Uživatel evidovaný v Portálu farmáře má výměru osázené plochy vinice (dále jen „OPV“) uvedenou v LPIS u příslušného DPB v záložce s názvem „OPV“ i s uvedením výměry a šíře meziřadí. Dá se také zjednodušeně uvést, že OPV je uzavřené ohraničené území s pozemky, na nichž je **porost vinice včetně nárazníkové zóny**. Tato osázená plocha je graficky znázorněna v obrazové vrstvě LPIS po aktivaci žárovky s názvem „Osázená plocha vinic“ tak, aby byla sytě žlutá:

Osázená plocha vinic

Pro společnou organizaci trhu s vínem (SOT), je již osázená plocha vinice uvedena v § 1 písm. p) NV č. 307/2014 v dalších údajích evidovaných u DPB, a to jako údaj o výměře osázené plochy vinice u druhu zemědělské kultury vinice podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího prováděcí pravidla společné organizace trhu s vínem.

A zde se projevuje rozdíl ve výměře plochy vinice. Ve většině případů je osázená plocha vinice menší než plocha

vinice vedená v LPIS (záložka základní) pro podání „Jednotné žádosti“. V rámci jednoho DPB může být více polygonů s výměrou OPV. Na rozdíl od DPB s kulturou vinice nesmí být v OPV zahrnuta manipulační plocha vinice.

Článek 75 nařízení Komise (ES) č. 555/2008 ze dne 27. června 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem, pokud jde o programy podpory, obchod se třetími zeměmi, produkční potenciál a kontroly v odvětví vína, se pro účely opatření restrukturalizace a přeměny vinic, zelené sklizně a klacení uvedených v článku 11, 12 a 98 nařízení (ES) č. 479/2008 **definuje vinici vnějším obvodem plochy**

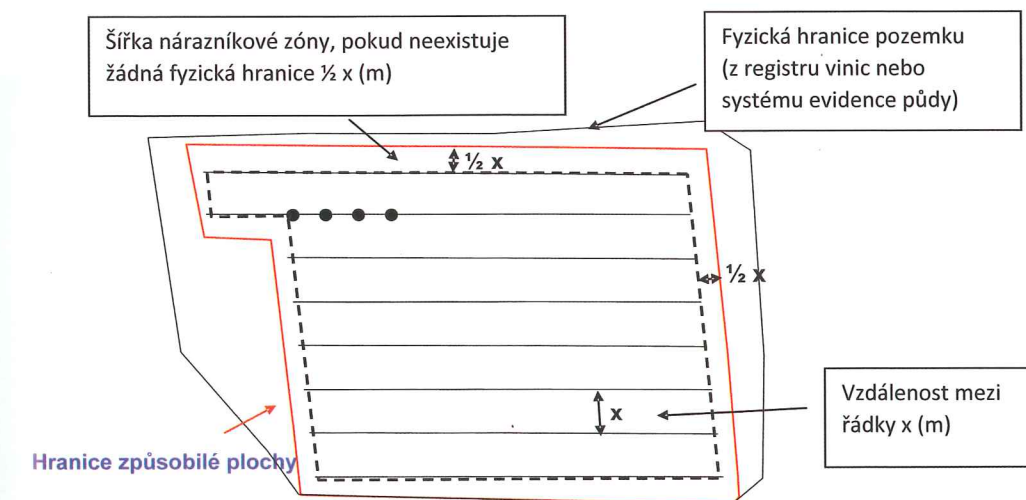
osázené révovými keři, k níž je přidána nárazníková zóna o šířce odpovídající polovině vzdálenosti mezi řádky.

Pro bližší vyjasnění byly vydány „Pokyny pro měření plochy vinic“ podle nařízení (ES) č. 479/2008 a č. 555/2008 (dále jen „pokyny“). Jedná se o pracovní dokument č. A/16864/2008. Cílem tohoto dokumentu je stanovit pokyny pro měření plochy vinic podle nařízení (ES) č. 479/2008 a č. 555/2008 o společné organizaci trhu s vínem s ohledem (v České republice) na podpůrné opatření restrukturalizace a přeměny vinic a klacení s přímí z výsadby na opětovnou výsadbu vinice.

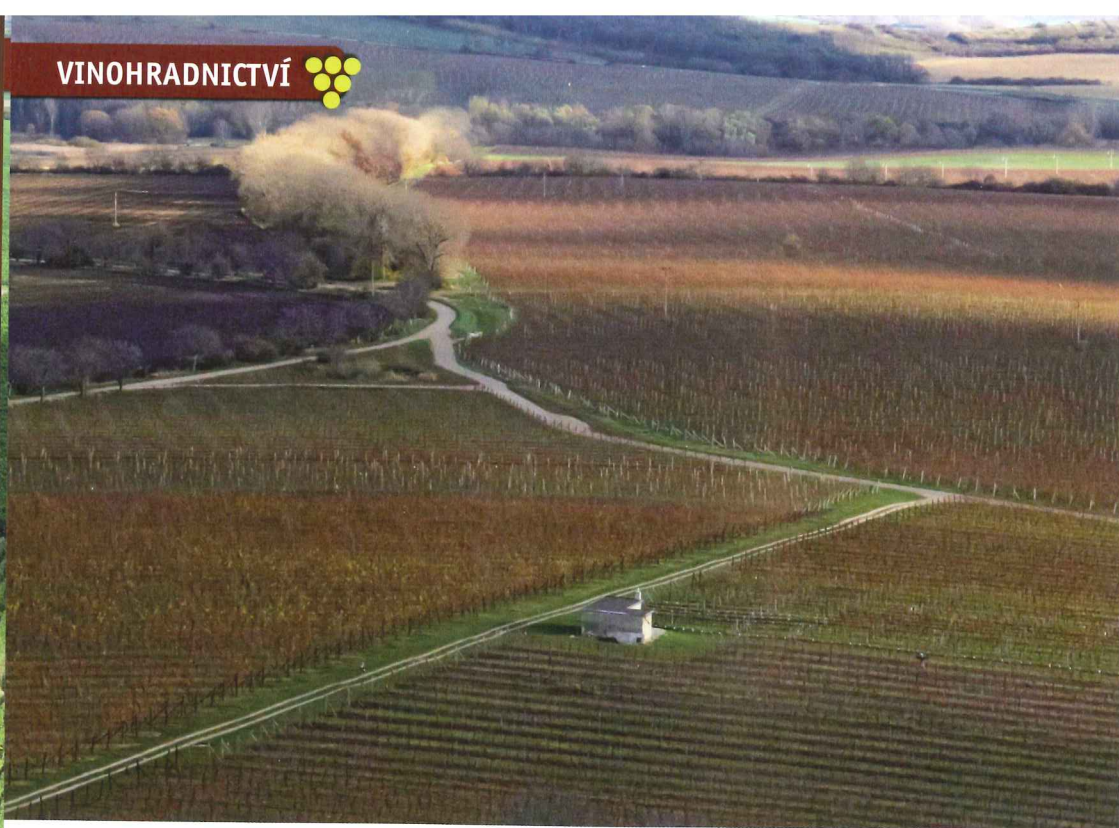
Dle pokynů, které detailně popisují situaci s měřením a jeho importem do vnitrostátních geodetických systémů, se řídí i Česká republika.

V pokynech je dle čl. 75. odst. 1. nařízení Komise (ES) č. 555/2008 definována osázená plocha vinice téměř totožně:

■ Vinice je definována vnějším obvodem plochy osázené révovými keři, k níž je přidána nárazníková zóna o šířce odpovídající polovině vzdálenosti mezi řádky (viz Obrázek 1). Zde uváděná nárazníková zóna je plocha přidaná tak, aby byla zohledněna kořenová plocha révových keřů. Nesmí být zaměňována s přípustnou odchylkou definovanou nárazníkovou zónou, která souvisí s měřicím nástrojem.

Obrázek 1: Schematický pohled na plochu vinice způsobilou pro 3 režimy podpor podle článku 75 (červená čára).

4. Vinice v registru vinic, mj. pro podávání žádostí o udělení povolení pro výsadbu a následnému vyhodnocení využití.

V registru vinic na přehledu o subjektu (příslušná právnická, či fyzická osoba vedená v registru) je výměra OPV uvedena v kolonce „Osázená plocha dle LPIS [m²]“ v metrech čtverečních. Výměrově odpovídá ploše dle bodu 3., tedy osázené révovými keři, k níž je přidána nárazníková zóna. Údaj o OPV je do registru vinic přenášán z LPIS.

Pokud se jedná o **povolení pro opětovnou výsadbu**, tj. vinice spadající do režimu např. restrukturalizace, **uvádí se v žádosti osázená plocha vinice dle bodu 3. To je plocha vinice včetně nárazníkové zóny.**

V případě podávání žádostí o **povolení pro novou výsadbu**, je potřebné uvádět plochu tak: dle bodu 3, tj. včetně nárazníkové zóny.

Dle evropské legislativy se od 1. 1. 2016 umožňuje vysazovat vinice na základě **uděleného povolení pro výsadbu révy**. Zásadním legislativním dokumentem v odvětví vína, a tedy i pěstováním révy je nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze

dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (dále jen „nařízení č. 1308/2013“). Navazující předpis v ČR je zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), který je v současné době v novelizačním procesu. Dalším nástrojem ke zveřejnění skutečností spojených se zaváděním nového systému povolování výsadby révy je mimo jiné Věstník Ministerstva zemědělství.

Cílem nařízení je zajištění **přiměřeného nárůstu výsadby révy na úrovni Unie v období let 2016-2030. Je zaveden nový systém, kterým se bude výsadba řídit, a to formou „povolení“ pro výsadbu révy.**

Systém výsadeb byl již popsán v periodiku VINAŘ – SADAŘ číslo 1/2016 s názvem článku „Změna v povolení výsadeb vinic od roku 2016“.

V zásadě se jedná o **povolení pro opětovnou výsadbu** (zkratka POOV) a **povolení pro novou výsadbu** (zkratka PONV).

A. Povolení pro opětovnou výsadbu révy je řešeno ve dvou rovinách:

1. Lze jej získat na základě **žádosti o převod již uděleného platného dříve známého Práva na opětovnou výsadbu** (dále jen „POV“), nejpozději do 31. prosince 2020 **na povolení pro opětovnou výsadbu, a bude mít nově platnost navazující na již udělené POV, avšak v maximální lhůtě do 31. 12. 2023.**

2. Druhou možností jak získat povolení pro opětovnou výsadbu, je kontrola - autorizace vinice, vyklučení a **podání žádosti o udělení povolení pro opětovnou výsadbu.**

Postup podávání oznámení o záměru vyklučení, vyklučení a podání žádosti o povolení pro opětovnou výsadbu je řešen také novelizací zákona a Věstníkem MZe. Udělení povolení pro opětovnou výsadbu je podmíněno **kontrolou před vyklučením**, zahrnující ověření existence dotyčné vinice, tzv. **autorizace. Bez autorizace nebude vydáno povolení pro opětovnou výsadbu.**

Nařízení umožňuje členským státům **udělit povolení pro opětovnou výsadbu i producentům, kteří se zaváží k vyklučení plochy osázenou révou, jestliže toto přislíbené vyklučení bude provedeno nejpozději do uplynutí 4 let od data výsazení nové révy. Výsledkem je tedy také vydání povolení pro opětovnou výsadbu.**

B. Povolení pro novou výsadbu je též možné obdržet ve dvou případech:

1. Lze jej získat na základě **žádosti o převod již uděleného platného dříve známého Práva na novou výsadbu** (dále jen „PNV“) **na povolení pro novou výsadbu a bude mít nově platnost navazující na již udělené PNV, avšak v maximální lhůtě 3 roků po nabytí právní moci rozhodnutí. Žádost o převod práva na povolení je možné podávat v době platnosti.**

2. Další možností, která bude od ledna 2016 nejvíce využívána, je získání povolení pro novou výsadbu na základě **podání žádosti o udělení povolení pro novou výsadbu.**

K problematice **povolení pro novou výsadbu** révy lze také doplnit, že je založena na povinnosti členských států uvolnit každoročně takový počet povolení pro novou výsadbu, jež bude odpovídat nejvýše 1% plochy osázené révou, a to ve stavu ke dni 31. 7. předcházejícího roku. Česká republika využívá maximální možnosti. V roce 2016 je k rozdělení 1% z plochy osázené révou k 31. 7. 2015, což činí 178 ha. Toto povolení bude mít platnost také 3 roky po nabytí právní moci rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že do konce února 2016 nebyla využita veškerá plocha určená pro výsadbu révy, Ministerstvo zemědělství prodloužilo lhůtu pro podávání žádosti o udělení Povolení pro novou výsadbu pro rok 2016 do konce dubna. Tato informace se zveřejňuje jako doplnění k již výše zmíněným skutečnostem, spojených se zaváděním nového systému povolování výsadby révy ve Věstníku Ministerstva zemědělství. Pěstitelé tedy mohli žádat u ÚKZÚZ o povolení pro novou výsadbu do 30. dubna 2016, a to maximálně do celkové rozlohy plochy určené pro novou výsadbu révy v kalendářním roce 2016.

Na producenta, který nevyužije udělené povolení v průběhu jeho platnosti, se vztahují správní sankce podle čl. 89 odst. 4 nařízení (EU) č. 1306/2013. Sankce jsou řešeny v novelizaci zákona o vinohradnictví a vinařství.

Samostatnou problematikou je nepovolená výsadba, která je řešena jak v nařízení č. 1308/2013, tak i v nařízení Komise (EU) č. 2015/560 a č. 2015/561 a novelizovaném zákoně o vinohradnictví a vinařství.

Seznam legislativních zdrojů použitých v článku:

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění zákonů č. 86/2015 Sb., č. 139/2015 Sb. a č. 318/2015 Sb.

Nařízení Komise (ES) č. 796/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro podmíněnost, odlišení a integrovaný administrativní a kontrolní systém podle nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce.

Nařízení Komise (ES) č. 555/2008 ze dne 27. června 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem, pokud jde o programy podpory, obchod se třetími zeměmi, produkční potenciál a kontroly v odvětví vína.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013, o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008, v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, v platném znění.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 2015/560 ze dne 15. prosince 2014, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o systém povolení pro výsadbu révy.

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 2015/561 ze dne 7. dubna 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o systém povolení pro výsadbu révy.

Věstník Ministerstva zemědělství <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/?tab=bulletin>

INZERCE

PROSPER

I letos toho uvidí
váš vinohrad hodně.

**Ale padlí
to nebude!**

**Preventivně.
Kurativně.
Eradikativně.**

crops.bayer.cz

Používejte přípravky na ochranu rostlin bezpečně. Před použitím si vždy přečtěte označení a informace o přípravku. Respektujte varovné věty a symboly.